

Rosjanie mogą zastąpić ČEZ w słowackim programie jądrowym

Jakub Groszkowski

15 stycznia słowacka państwowa spółka jądrowa JAVYS i czeski państwowy koncern energetyczny ČEZ podpisały memorandum z rosyjskim koncernem Rosatom, w którym zapowiedziano udostępnienie temu koncernowi pełnej dokumentacji dotyczącej budowy dwóch nowych bloków w elektrowni atomowej w Jaslovskich Bohunicach na Słowacji. Wgląd w dokumentację ma pozwolić rosyjskiej spółce podjąć decyzję o jej udziale w tym projekcie.

W Jaslovskich Bohunicach działają obecnie dwa bloki jądrowe, dwa pozostałe Słowacja wygasła w 2006 i 2008 roku zgodnie z zobowiązaniem podjętym w procesie akcesji do UE. Słowackie władze chcąc wybudować dwa nowe bloki w Jaslovskich Bohunicach powołały w 2009 roku spółkę JESS. Jej współudziałowcem obok państwowego JAVYS (51%) jest czeski koncern ČEZ (49%), który prowadzi obecnie przetarg na budowę nowych bloków jądrowych w elektrowni w Temelínie. Druga słowacka elektrownia jądrowa w Mochovcach ma dwa czynne bloki jądrowe, a dwa kolejne są budowane (w technologii rosyjskiej) i mają zostać uruchomione na przełomie 2013 i 2014 roku. Większościowym właścicielem czynnych bloków jądrowych w Jaslovskich Bohunicach i elektrowni w Mochovcach (wszystkie korzystają z rosyjskiego paliwa) jest włoski koncern Enel.

Komentarz

- Memorandum z Rosatomem potwierdza wolę wycofania się ČEZ ze słowackiego projektu jądrowego. Pierwotnie umowa ze Słowacją miała zwiększać atrakcyjność czeskiego przetargu na rozbudowę Temelína (zwycięzca przetargu miał wybudować również nowe bloki w Jaslovskich Bohunicach i czeskich Dukovanach). Niepewne perspektywy rozwoju rynku energetycznego, a zwłaszcza stosunek kosztów budowy do spodziewanych cen energii skłaniają władze ČEZ do ograniczenia planów jedynie do Temelína, który ma strategiczne znaczenie dla czeskiej energetyki.
- Perspektywa budowy elektrowni na Słowacji jest atrakcyjna dla Rosjan, którzy aktywnie zabiegają o kontrakty atomowe na świecie. Potencjalne umocnienie pozycji rosyjskiego sektora atomowego na Słowacji uwiarygodniałoby firmy rosyjskie jako podmioty zdolne do sprostania wygórowanym unijnym standardom bezpieczeństwa. Udział Rosatomu w

słowackim projekcie ma zatem dla Rosjan znaczenie również w kontekście starań o wygraną w przetargach jądrowych w kolejnych krajach.

- Zaangażowanie rosyjskiej spółki w budowę nowych bloków jądrowych w Jaslovskich Bohunicach jest wygodne dla władz słowackich. Z perspektywy słowackich władz Rosjanie są w tej dziedzinie wiarygodnym i sprawdzonym partnerem. Ponadto rząd w Bratysławie zamierza wybudować nowe bloki jądrowe za pieniądze zewnętrznego inwestora, bez angażowania środków publicznych. Rosjanie, którzy zaproponowali taki model finansowania Czechom w przypadku Temelína, prawdopodobnie będą skłonni powtórzyć tę ofertę również w przypadku Jaslovskich Bohunic. Niemniej udział Rosatomu w tym projekcie nie jest przesądzony i można spodziewać się długotrwałych negocjacji słowacko-rosyjskich w tej sprawie. Prawdopodobnie kwestia budowy nowych bloków w Jaslovskich Bohunicach będzie dyskutowana w pakiecie z innymi planowanymi projektami słowacko-rosyjskimi: przedłużeniem ropociągu Družba z Bratysławy do austriackiej rafinerii w Schwechat czy przedłużeniem kolejowej linii szerokotorowej z Koszyc do Wiednia.